

भारतीय पृथ्वि विज्ञान मंत्रालय, भारतीय हवामान शास्त्र विभाग आणि
डॉ. बाळासाहेब सावंत कोंकण कृषि विद्यापीठ, दापोली सहयोगीत
- ग्रामिण कृषि मौसम सेवा प्रकल्प :-
उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे ता. कुडाळ, जि. सिंधुदुर्ग
हवामान पूर्वानुमान कृषि सल्ला पत्रक - सिंधुदुर्ग
कालावधी (दिनांक १८.०५.२०१९ ते २२.०५.२०१९)

अंक ४०/२०१९							दिनांक १६.०५.२०१९			कालावधी ५ दिवस				
मागील आठवड्यातील हवामान घटकांची प्रत्यक्ष नोंद (११/०५/२०१९ ते १६/०५/२०१९ पर्यंत)							हवामान घटक			पूढील पाच दिवसांचे हवामान घटकांचे पूर्वानुमान (वैधता १८/०५/२०१९ ते २२/०५/२०१९ पर्यंत)				
११/०५	१२/०५	१३/०५	१४/०५	१५/०५	१६/०५	१६/०५	दिनांक		१८/०५	१९/०५	२०/०५	२१/०५	२२/०५	
०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	पाऊस (मि. मी)		०	०	०	०	०	
३६.०	३६.०	३६.०	३६.०	३६.०	३६.०	३६.०	कमाल तापमान (अं. से)		३५	३५	३५	३६	३६	
२४.०	२४.०	२५.०	२४.०	२४.५	२४.०	२४.०	किमान तापमान (अं. से)		२६	२६	२६	२६	२५	
ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	निरभ्र	ढगाळ	निरभ्र	सकाळ	मेघाच्छादन (ऑक्टो.)	०	०	०	०	२	
निरभ्र	निरभ्र	निरभ्र	निरभ्र	निरभ्र	निरभ्र	निरभ्र	दुपार							
८४	८१	८४	८४	७७	८७	७७	सकाळची सापेक्ष आद्रता (%)		८२	६७	६७	९०	८८	
५२	४७	५३	६२	५३	४७	४७	दुपारची सापेक्ष आद्रता (%)		३१	३२	२५	३३	४३	
०.५	०.६	०.५	०.६	०.७	१.०	०.६	वा-याचा वेग (कि.मी/तास)		००९	००६	००७	००७	००६	
स्थिर	स्थिर	स्थिर	स्थिर	स्थिर	स्थिर	स्थिर	सकाळ	वा-याची दिशा	दक्षिणे	आग्नेये	दक्षिणे	नैऋत्ये	वायव्ये	
दक्षिणे	पूर्व	दक्षिणे	पूर्व	पूर्व	दक्षिणे	पूर्व	दुपार		कडून	कडून	कडून	कडून	कडून	
मागील वर्षातील (२०१८) पर्जन्य (मि. मी)				१/०१/२०१९ पासूनचे पर्जन्य (मि. मी)			१/०६/२०१९ पासूनचे पर्जन्य (मि. मी)			मागील आठवड्यातील पर्जन्य (मि.मी)				
३२६९.२				०.०			०.०			०.०				

पूढील ५ दिवसांच्या हवामानाची सामान्य स्थिती: साधारणतः वातावरण अंशतः ढगाळ राहिल आणि वा-याच्या वेगाबरोबर तापमानामध्ये वाढ होण्याची शक्यता आहे.

हवामान पूर्वानुमान कृषि सल्ला

पिकाचे नाव	पिकाची अवस्था	कृषि सल्ला
भात, भूईमूग, नागली	पूर्व मशागत	खरीप हंगामातील पिकांच्या दृष्टीने पूर्व तयारीस लागावे. भात पिकाच्या रोपवाटीकेकरिता शेताची मशागत करावी. खरीप हंगामासाठी भात, भूईमूग, नागली इ. पिकांची निवड करून सुधारीत जातीचे बियाणे उपलब्ध करून ठेवावे.
आंबा	काढणी व नवीन लागवड	जिल्ह्यामध्ये आंबा पीकामध्ये काही ठिकाणी अंडाकृती फळे व मोठ्या आकाराची काढणीची फळे अशी अवस्था आहे. तयार फळे सकाळी दहाच्या अगोदर व दुपारी चारच्या नंतर नूतन झेल्याच्या सहाय्याने ८० ते ८५ टक्के (चौदा आणे) पक्वतेला काढावीत. काढलेली फळे साका टाळण्यासाठी व उष्णतेपासून बचाव करण्यासाठी सावलीत ठेवावीत. हापुस आंब्याच्या काढणी पश्चात फळकुज रोगाचे प्रभावी नियंत्रण करण्यासाठी फळे पोटॅशिम मेटाबायसल्फाईट (०.०५%) या रसायनाच्या ५० अंश सेल्सीअस उष्णजल द्रावणात १० मिनिटे बुडवून नंतर पिकत ठेवावीत. आंबा कोय-कलमे तयार करण्यासाठी ताजे बाटे उपलब्ध करून घ्यावेत व गादी वाफ्यावर रुजत घालावेत. पेरणीपूर्वी बाटे पाण्याने स्वच्छ धुवून कार्बोडिझिम हे बुरशीनाशक १ग्रम/ली. पाणी या प्रमाणात मिसळून या द्रावणाची प्रक्रिया करावी. यामुळे बुरशीचे प्रमाण कमी होऊन मर कमी होते. आंबा लागवडीसाठी निवडलेल्या क्षेत्रातील झाडे झडपे तोडून जमिन स्वच्छ करावी. पावसाळा सुरू होण्यापूर्वी एप्रिल मे महिन्यात १०x१० मीटर अंतरावर १x१x१ मीटर आकाराचे खड्डे खणून ते चांगली माती आणि ३-४ घमेली कंपोस्ट किंवा शेणखत आणि ३ किलो सूपर फॉस्फेट या मिश्रणाणे भरून तयार ठेवावेत. नवीन आंबा लागवडीमध्ये रोपांचे उष्णतेपासून संरक्षण करण्यासाठी शेडनेटचे आच्छादन करावे. तसेच रोपांना पाणी देउन अब्ज्यामध्ये पालापाचोळा, भाताचे तुस किंवा गवत यांचे आच्छादन करावे.
काजू	नवीन लागवड	काजूची लागवड कलमे लावून करतात. एप्रिल किंवा मे महिन्यात ७x७ मीटर किंवा ८x८ मीटर अंतर ठेवून खड्डे खोदावेत. हेक्टरी १५५-२०० झाडे बसतात. खड्ड्याची लांबी, रुंदी, खोली ०.६x०.६x०.६ मीटर असावी. खड्ड्यात दीड ते दोन घमेली चांगले कुजलेले कंपोस्ट, १/२ किलो सिंगल सूपर फॉस्फेट किंवा हाडाची पूड मातीत मिसळावी. जमिनीतील ओलावा टिकवून ठेवण्यासाठी नवीन लागवड केलेल्या झाडांच्या अब्ज्यात पालापाचोळा, भाताचे तुस किंवा गवत यांचे आच्छादन करावे. जिल्ह्यामध्ये येत्या ५ दिवसात तापमानात वाढ होण्याची शक्यता आहे. ज्या ठिकाणी पाण्याची कमतरता भासत आहे अशा ठिकाणी फळझाडे जगवण्यासाठी व फळझाडांचे उष्णतेपासून संरक्षण करण्यासाठी सूक्ष्म सिंचन पद्धतीचा (उदा. ठिबक सिंचन) वापर करावा.
दुभती जनावरे, शेळ्या, कुक्कुटपालन	-	जनावरांचे उष्णतेपासून संरक्षण करण्यासाठी गोठ्यामध्ये हवा खेळती राहिल याची दक्षता घ्यावी. दिवसाचे कमाल तसेच रात्रीचे किमान तापमान वाढत असल्याने कॉंबड्यांचे उष्णतेपासून संरक्षण करण्यासाठी शेडला बाहेरून कापडी पडदे लावून त्यावर पाणी शिंपडावे. तसेच शेडच्या छतावर गवताचे किंवा गोणपाटाचे आच्छादन घालावे व त्यावर पाणी शिंपडावे. कॉंबड्यांना रानीखेत रोगापासून संरक्षण करण्यासाठी पशुवैद्यकाच्या मार्गदर्शनाखाली लसीकरण करून घ्यावे.
नारळ	-	नारळावरील इरिओफाईड कोळीच्या नियंत्रणासाठी ५% निमॅझॉल ७.५ मिलि किंवा इकोनिम प्लस १० मिलि समप्रमाणात पाण्यात मिसळून मूळांद्वारे द्यावे. औषध दिल्यानंतर ४५ दिवसांपर्यंत नारळ काढू नयेत. किंवा इरिओफाईड स्मॅश (अझारडिरेक्टिन ०.०३% अधिक सूक्ष्मअन्नद्रव्ये) चे २५० मिलि २० लिटर पाण्यात मिसळून प्रति माडास बंध्याभोवती जमिनीत द्यावे.
माती परिक्षण	-	पिकांच्या काढणीनंतर पिकांची धसकट, पालापाचोळा, गवत ईत्यादी शेतामध्ये जाळू नयेत, जाळले असता जमिनीतील पिकांच्या पोषण द्रव्यांचा - हास होतो व जमिनीची सुपीकता कमी होते. जमिनीतील नत्र, स्फुरद व पालाशाचे प्रमाण तपासण्यासाठी खरीप पीकाची काढणी केल्यानंतर लगेचच मातीचा नमुना घ्यावा व तपासणीसाठी जवळच्या माती परीक्षण प्रयोगशाळेकडे पाठवावा. मातीचा नमुना कसा घ्यावा याबाबत अधिक माहितीसाठी मृद शास्त्रज्ञ, प्रादेशिक फळ संशोधन केंद्र, वेंगुर्ला यांचेकडे संपर्क साधावा. (दूरध्वनी क्र. ०२३६६-२६२२३४)

सदर कृषि सल्ला पत्रिका ही डॉ. बाळासाहेब सावंत कोंकण कृषि विद्यापीठाच्या, प्रादेशिक फळ संशोधन केंद्र, वेंगुर्ला व उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे येथील "ग्रामीण कृषि मौसम सेवा" योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रकाशित करण्यात आली.

डॉ. प्रदिप चं. हळदवणेकर
सहयोगी अधिष्ठाता
उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे
ता. कुडाळ, जि. सिंधुदुर्ग

डॉ. प्रदिप चं. हळदवणेकर
सहयोगी संशोधन संचालक/नोडल ऑफिसर
(ग्रामीण कृषि मौसम सेवा)
प्रा.फ.सं.के. वेंगुर्ला, जि. सिंधुदुर्ग
(०२३६६-२६२२३४, २६२६९३)

डॉ. यशवंत चं. मूठाळ
तांत्रिक अधिकारी
ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे
(०२३६६-२४४२३१)